

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร (Subjects)

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ครูน้อยทั้งหญิงและชายทุกคนซึ่งปฏิบัติราชการอยู่ที่โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพทุกโรงเรียนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นครูประจำ รวมทั้งสิ้น 476 คน เป็นจำนวน 8 โรงเรียน ดังรายการต่อไปนี้

1. โรงเรียนพณิชยการ เขตพูน	71 คน
2. โรงเรียนพณิชยการ บางนา	67 คน
3. โรงเรียนช่างกลปทุมวัน	95 คน
4. โรงเรียนช่างก่อสร้างकुสิต	45 คน
5. โรงเรียนช่างก่อสร้างอุเทนถวาย	87 คน
6. โรงเรียนวัดคัมภีร์พิมุข	61 คน
7. โรงเรียนการช่างอินทราชัย	23 คน
8. โรงเรียนการช่างวิศวกรรม	27 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้ใช้แบบสอบถามพฤติกรรมผู้นำ* (Leader Behavior Description Questionnaire) ซึ่งสร้างโดยฮัลปิน (Halpin)¹ ผู้วิจัยได้ดัดแปลงและเรียบเรียง

* ตูภาคผนวก ก.

¹ Andrew W. Halpin, Theory and Research in Administration (New York: Macmillan Company, 1966), p. 86-89.

เสียใหม่จากฉบับที่สามาน วีระกำแหง² ได้แปลและเรียบเรียงเป็นภาษาไทย ในการคัด
แปลงแบบสอบถามนั้น ได้ลดระดับเกณฑ์ประเมินค่าจาก 5 ระดับลงเหลือเพียง 4 ระดับ
เพื่อจะได้ไม่มีระดับกลาง เพราะคนไทยชอบเลือกตรงกลาง (central tendency)
หรือ "ไม่แน่ใจ" กันเป็นส่วนมาก อีกประการหนึ่งจะช่วยให้มีความคลาดเคลื่อนน้อยลง
(Minimizing error) ส่วนรายการเนื้อเรื่องในแบบสอบถามคงเหมือนกับฉบับเดิม
ทุกประการ

ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบสำรวจพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนมัธยม
ศึกษาศอนปลายสายอาชีพที่เป็นอยู่จริงตามความเห็นของคณะครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอน
ปลายสายอาชีพทั้ง 8 แห่ง โดยแบ่งพฤติกรรมผู้นำออกเป็นสองด้านคือ ด้านความริเริ่ม
(Initiating Structure) 15 ข้อ และด้านความเกรงใจ (Consideration) 15 ข้อ
รวมคำถามทั้งหมด 30 ข้อ แบบสอบถามพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนนี้เป็นแบบ
สอบถามมาตราส่วนประเมินค่า (rating scale) ในแง่ของพฤติกรรมที่เกิดขึ้นว่าพฤติกรรม
นั้นได้เกิดขึ้นบ่อยเพียงไร ระดับความถี่ของพฤติกรรมแบ่งเป็น 4 ขั้นคือ

1. เกิดขึ้นน้อยมาก
2. เกิดขึ้นบ้างในบางครั้ง
3. เกิดขึ้นบ่อย ๆ
4. เกิดขึ้นบ่อยมาก

วิธีให้น้ำหนักคะแนน

คำถามมี 30 ข้อ แบ่งเป็นคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำด้านความริเริ่ม (Initiating
structure) 15 ข้อ และด้านความเกรงใจ (Consideration) 15 ข้อ แต่ละข้อจะมีค่า
ระดับคะแนนพฤติกรรมตั้งแต่ 0 ถึง 3 ดังนั้นพิสัยของคะแนนผู้นำแต่ละด้านจึงมีค่าตั้งแต่ 0
ถึง 45 เนื่องจากคำถามที่ใช้ทั้งพฤติกรรมที่เป็นปฏิฐาน (Positive) และ นิเสธ (Negative)
ปนกันอยู่ จึงให้น้ำหนักคะแนน คำถาม แต่ละข้อได้ดังตารางที่ 1

²สามาน วีระกำแหง, พฤติกรรมทางการบริหารของผู้บริหารวิทยาลัยครู (วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทอักษรศาสตรบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2514).

ตารางที่ 1

วิธีใ้หน้ำน้กคะแนนพฤติกรรม

คำตอบ	พฤติกรรมปฏิฐาน (Positive)	พฤติกรรมนิเสธ (Negative)
เกิดขึ้นบ่อยมาก	3	0
เกิดขึ้นบ่อย ๆ	2	1
เกิดขึ้นบ้างในบางครั้ง	1	2
เกิดขึ้นน้อยมาก	0	3

พฤติกรรมผู้นำด้านความริเริ่ม (Initiating Structure) ที่เป็นนิเสธ (Negative) คือข้อ 3 กับข้อ 7 (ในแบบสอบถาม) และพฤติกรรมผู้นำด้านความเกรงใจ (Consideration) ที่เป็นนิเสธ (Negative) คือข้อ 20, 22, 23 และ 24

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ขอความร่วมมือจากกรมอาชีวศึกษาในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูทุกคน ที่สอนอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาและชนบุรีรวม 8 แห่ง เป็นจำนวนครูทั้งสิ้น 476 คน โดยผู้วิจัยได้ขอหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัยไปยังหัวหน้ากองโรงเรียนการช่าง และผู้อำนวยการกองพาณิชย์และอุตสาหกรรมอาชีวศึกษา เพื่อขอรับหนังสือนำขอความร่วมมือตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยภายใต้หัวข้อเรื่อง "ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ" ไปยังครูใหญ่โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพทั้ง 8 แห่ง ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปส่งและ

รับกลับคืนด้วยตนเองทุกแห่ง รวมแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด 476 ชุด ในครุทุกคนใน
โรงเรียนทั้ง 8 แห่ง เป็นผู้ตอบ ยกเว้นครูใหญ่ไม่ตอบแบบสอบถามนี้ ได้รับแบบสอบถาม
คืนมา 324 ชุดในจำนวนนี้เป็นแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยได้อย่างแท้จริงเพียง 264 ชุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถานภาพของครู เช่น เพศ อายุ อายุราชการ วุฒิ และชั้นข้าราชการ ใช้
สูตรการหารอยละมัชฌิมฐาน ค่าเฉลี่ย และพิสัย*
 2. การหาเกณฑ์ปกติ (Normal Expectancy) ของพฤติกรรมบริหารของผู้
บริหารโรงเรียนด้านความริเริ่ม (Initiating Structure) และด้านความเกรงใจ
(Consideration) ใช้คะแนนเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมแต่ละด้านโดยใช้สูตรการหาค่า
เฉลี่ย มัชฌิมฐาน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของค่าเฉลี่ย ช่วง
ความเชื่อมั่นของค่าเฉลี่ยที่ระดับแห่งความมีนัยสำคัญ .05** ใช้คะแนนเต็มของพฤติกรรม
แต่ละด้าน เพื่อหาเกณฑ์ที่หาได้มีระดับรอยละสูงหรือต่ำเพียงใด และเขียนโครงการแจก
แจงความถี่ของคะแนนพฤติกรรมแต่ละด้านแสดงการกระจายของคะแนนลงตำแหน่งค่าเฉลี่ย
และมัชฌิมฐานของคะแนน แล้วเปรียบเทียบว่าค่าไหนจะต่ำกว่ากัน ถ้าค่ามัชฌิมฐานต่ำกว่าค่า
เฉลี่ยก็แสดงว่ามีกรุปประเมินค่าพฤติกรรมบริหารในค่านั้นมากกว่าครั้งที่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย ถ้า
ค่ามัชฌิมฐานเท่ากับค่าเฉลี่ยก็แสดงว่ามีกรุปประเมินค่าพฤติกรรมบริหารในค่านั้นมากกว่าครั้ง
เท่ากับค่าเฉลี่ย ถ้าค่ามัชฌิมฐานสูงกว่าค่าเฉลี่ยก็แสดงว่ามีกรุปประเมินค่าพฤติกรรมบริหารค่าน
นั้นมากกว่าครั้งที่สูงกว่าค่าเฉลี่ย ผู้วิจัยก็จะสรุปได้ในที่สุดว่าพฤติกรรมบริหารอยู่ในระดับมาก
น้อยเพียงใด
 3. ใช้เกณฑ์ปกติ (Normal Expectancy) ของพฤติกรรมบริหารของผู้บริหาร
โรงเรียนจัดโรงเรียนทั้ง 8 แห่งออกเป็น 3 ประเภท คือ โรงเรียนที่มีพฤติกรรมทาง
การบริหารสูงกว่าเกณฑ์ปกติ โรงเรียนที่มีพฤติกรรมทางการบริหารต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ และ
โรงเรียนที่มีพฤติกรรมทางการบริหารอยู่ในเกณฑ์ปกติ
- ในการหาเกณฑ์ปกติของพฤติกรรมบริหารของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย
สายอาชีพเรื่องนี้ผลการวิจัยนอกจากจะทำให้ทราบพฤติกรรมบริหารของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา

* คูภาคผนวก ข.

** คูภาคผนวก ข.

ตอนปลายสายอาชีพที่ปรากฏตามสภาพจริงโดยส่วนรวมทั่ว ๆ ไปทั้งสองด้านที่ถือได้ว่าเป็น
 พฤติกรรมปกติแล้ว ยังจะทำให้ทราบว่าพฤติกรรมกรรมการบริหารของแต่ละโรงเรียนมีสภาพที่จะ
 นับว่าเป็นปกติ หรือสูงกว่าปกติเพียงใดด้วย

เกณฑ์ปกติที่หาได้แม้ว่าจะ เป็นปรากฏการณ์ตามปกติของพฤติกรรม บริหารของผู้บริหารโรงเรียน
 ที่เป็นอยู่จริง แต่ถาพิจารณาคะแนนเต็มซึ่งควร จะถือว่าเป็นระดับพฤติกรรมทางบริหารสูงสุด
 ประกอบแล้ว ก็สรุปได้ว่า เกณฑ์ปกติของพฤติกรรมบริหารของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตอน
 ปลายสายอาชีพของไทยที่หาได้ขึ้นอยู่กับระดับสูงหรือต่ำ เช่น ถ้าคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า 50 % ก็
 หมายความว่า มีพฤติกรรมทางการบริหารโรงเรียนต่ำ เป็นต้น การปรับปรุงพฤติกรรมบริหารของผู้
 บริหารโรงเรียนเหล่านี้ก็จะมีทางทำได้ถูกต้องเหมาะสมยิ่งขึ้น